

Изази Недељом.
 Цијена:
 За ЦРНУ ГОРУ и АУ-
 СТРО УГАРСКУ (с БОС-
 НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
 на годину 6 ₰, на 30 год.
 3 ₰, на четврт годину 1 ₰,
 и 50 новчића.
 За све остале земље у
 ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ на
 годину 20 франака, на по
 година 10 франака на чет-
 врт годину 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Почитања имају се у
 свакој земљи, и посебно
 у Србији. Некајко време
 издавао је у Сарајеву Глас
 Црногорца на Црнору, а
 сада се у Сарајеву издава
 под називом Глас Црног
 Горца на Црнору. Издавач
 Глас Црног Горца у Сарајеву.
 У Сарајеву, у Црног Горца
 издавача, у Сарајеву.

За свако издање се од
 издавача одвајају нова
 и на друге врсте цене.

ЦЕТИЊЕ, 29. Новембра.

Његово Височанство Књаз, ције-
 нећи заслуге преосвећеног владице
 рашког и захумског г. Висариона за
 цркву и државу нашу, чмао је висо-
 ку милост наименовати га за митро-
 полита црногорског.

Тим највишим наименовањем по-
 свећенога епископа нашег за митропо-
 лита добила је наша православна цр-
 ква у Црној Гори опет своју видљиву
 главу.
 У интересу наше цркве, на чијим
 свetim и недрима народ наш сиса бо-
 жанствену науку Христову, а у ин-
 тересу државе наше која је у нас
 тијесно скончана с црквом као што
 је и народни живот наш заданут све-
 том вјером нашијех праједова, мора-
 мо се радувати овом наименовању и
 честитати не само новоме митрополи-
 ту који се примјерним животом својим
 и архијерејским заслугама за цркву и
 државу удостојио те високе части, ве-
 го и узвишеном Владаноу нашем, све-
 тој цркви и држави нашој као и са-
 моме народу, који су сви у новоме
 архијерејству стекли вјернога и при-
 лекног радника на вјерни господњој
 и народној.

Када смо на почетку ове године
 оплакали смрт блаженопочившег ми-
 трополита Илариона, ми смо тада ове
 ријечи написали: „Нови архијереј цр-
 ногорски, који ће, по милости Божјој
 и вољи нашега узвишеног Господара
 с којом је и воља народа нашег једно
 исто, сјести на упражњену столицу
 митрополије црногорске, имаће пред
 собом отворено широко и пространо
 поље, на којем све што се добро и
 корисно уради није у прилог ције-
 лој држави нашој и васколиком на-
 роду“.

При тијем ријечима и данас о-
 стајемо. Тијем ријечима поздрављамо
 новог архијереја нашег.
 Он сам знаће више и боље по
 њко, колики и какви задатци пред њим
 леже. Њему је више по њком јасно,
 да на њиви господњој рад не преста-
 је никад и да ту одмора нема, јер
 сваком параштају хоће се хришћанске
 његе и хране коју пружа својој дје-
 ци бежанствена дојиља: црква Хри-
 стова.

Колико је добра учинио на тој
 њиви блаженопочивши митрополит наш,
 икак кратак вијек смртнога човјека,
 ма да је најбољом вољом и највишим
 даровима духовним одарен, није до-
 вољан да подмири све потребе у јед-
 ној радионици која је за вјечност
 створена.

Пред новим нашим архијерејем
 донета стоји отворено широко и про-
 страно поље за рад.

Црква наша страдала је, патила
 се и мучила заједно с народом нашим
 кроз читаве вијекове. Са слободом на-
 рода српскога пала је и њена спо-
 дашња слобода; са мученицима наро-
 да српскога изкишла је и она на ове
 голе крши, да се с њима мучи и бо-
 ри, да их у тим мучама и бербам
 учи трпљењу и уздању у ову најви-
 шу силу која нида не оставља вјерне
 своје и праведне, и да им узвијена у
 душу и у срце храброст и уздржљив-
 ост украј часнога крста с којим је
 тијесно спојена и слобода златна.

Хвала тој вишој небесној дру-
 гарници нашег народног живота, народ
 је наш издржао храбро муке печуве-
 не и остао неталнут у својој морал-
 ној вјерности и чистоти, а гдје је тога,
 ту ће се ласно с Божјом помоћу и о-
 стало извојевати.

С рјешањем једнога дијела наше-
 га народног задатка рјенила је и на-
 ша црква један дио свога задатка.

А сад као што држави нашој,
 проширеној и са свијех страна пра-
 знатој слободној и независној Црној
 Гори, предстоје нови задатци, тако и
 цркви нашој, управо служитељима ње-
 ним, отвара се нов и проширени дје-
 локруг за благословену радњу њихову.

Свештенство наше, као и црква
 наша, није једна каста за себе. Оно
 је тијесно спојено с народом и не би
 се могло одијелити од њега без бола
 и опште штете. Оно је с народом на-
 шим дијелило и добро и зло, мучило
 и сгале муке његове, борило се јуначки
 с њим заједно, радвало се и плакало
 с њим заједно, и уз то је носило пред
 њим знамење спасенија: крст Христов.

Према том дојаконшвом положају
 његовом у народу ваља судити и о да-
 навњем стању нашега свештенства. С
 тога би велику неправду учинио на-
 шим свештеницима сваки, ко би их
 стао мјерити њеним високим богослов-
 ским мјерилом, којим се данас мјере
 свештеници у свијету. Они су вјерно
 и савјесно служили цркви и народу,
 разумије се онако како су умјели и
 знали. Међу њима до душе нема бого-
 стопскијех доктора ни магистара, али
 нема ни издајника своје цркве и на-
 рода; на њима нема свиђе ни кадије,
 али под простом струком њиховом би-
 је чисто и родољубиво срце народно,
 које би се прије са животом својим
 раставило него са својом црквом и на-
 родом. На покон не лежи ли све ве-
 личанство науке Христове баш у про-
 стоти њеној? И не лежи ли божан-
 ствени образац хришћанства баш у
 примјерној простоти и чистоти живо-
 та Христова?

Не велимо тијем, да би свештен-
 ство наше валало оставити у свему у
 данашњем стању у којем се налази.
 Овијем што рекосмо ми смо хтјели са-
 мо да протумачимо данашње стање на-
 шега свештенства и да га одбацимо
 од неправданијех пријекора.

А разумије се, да је и оно, као
 и сваки живи организам, способно за
 даљи и виши развитак, наравно на те-
 мељу науке Христове и у границама
 црквенијех проиња.

Ми се не усуђујемо да у та ни-
 тања тичемо, а није ни задатак овом
 листу да се с њима забавља. Ми смо
 увијек, да ће нови архијереј наш,
 који данас узима у своје руке жезло
 управе цркве, е, умјети најбоље пого-
 дити шта треба нашем свештенству и
 култусу цркве наше православне.

У то име ми га поздрављамо као
 вјерни синови православне цркве сво-
 га архијереја, и желимо и просимо
 од Бога да под жезлом његове управе
 вјера наша православна остане чврста
 и непоколебима као и до сад, да цр-
 ква наша света проиоје новом славом
 и новим сјајем и да се благослови ње-
 ни називи обила, на Владаноу нашем
 и његов свијетли дом, на државу на-
 шу и цијели народ.

Најбоље, које су прошле недеље
 дошле на Цариград и које још и
 ове недеље стижу, непрестано се вр-
 зу око догађаја тамошњих, који су
 у ставу да нам представе положај у
 турској царевини не само као врло
 промијељани него и као врло опасан.

Што се министри сјемштају и на-
 мјештају, да ма помњетку не би било
 никакво невољно би могло давати по-
 аода какој у буна за сигурност тур-

ске царевине, јер познато је, да се у
 Турској, а ако то није уставна држа-
 ва, министри врло често мијењају,
 према расположењу у којем се њихов
 господар у овом или у оном моменту
 шаје, или у сlijед циљева које се
 смјују по кљесима царевинијема на
 златноме рогу.

Али овом приликом с највишим
 промијељаним министрима сличани су би-
 ли и завери њенијех високијех чи-
 новника, који стоје султану врло на
 близо, који су управо позвани да стра-
 жаре над његовом личној сигурношћу.
 Држи се опште, да се ушло у траг
 њској заверји против самога султана
 и да је та заверја мреже своје на да-
 леко бацила. У сlijед тога предуста
 је читав хајка против најближакјех
 чиновника султановијех, и већ су ње-
 ки од њих затворени. Међу овајема
 налази се нико мања него дворски
 маршал Фуад-паша и царски ађутант
 Мехмед-паша, за тијем многи виши о-
 фицери од гарде султана. Сама гар-
 да распуштена је, и војници, од којих
 је састављена била, пуштени су сво-
 јијем кућама. Не знамо којим тулом
 долази у ову заверју и муштија од Та-
 салице, која је, као што је познато,
 био жестоки противник аустро-угарске
 окупације Босне и Херцеговине. И
 он је уапшен.

Разумије се, да су ова догађаји
 произвели највише велике узбуђење и
 узнемирење у самој пријестоници тур-
 ској, а наравно да је вијест о њима
 морала свратити пажњу и свијех по-
 литичкијех кругова Јевропе на стање у
 Турској.

У самој Цариграду, који је ваља
 био класично земљиште за такве пре-
 врате, морао је сваки зепти за нај-
 ближу будућност, јер су се гласови о
 заверји са промијенама министарства у
 исто доба тако неприметани, да је
 сваки по томе судити и претпоставити
 морао, да предстоји какав год удар,
 који ће с врха Јотрести цијељу цар-
 вину турску. Тешко је било одвојити
 промијењу министарства од гласова о
 заверји, и због тога је опасност ње-
 жаја била још већа, јер се могло су-
 мњати, да сами људи султанови раде на
 преврату и то насилјим начиним.

Узнемирење ово у Цариграду мо-
 рало је бити тијем веће, што је још
 сваком свјеза у памети судбина сул-
 тана Абдул-Азиса са сјема догађаја-
 ма који су дошли иза напрасне смр-
 ти његове.

Још није објављено шта је била
 прана цијел овој заверји, која је сул-
 тану за рана потказана те ју је могао
 још за времена осујегити. Шваки ни-
 стови, који важе као добро обавије-
 штена у цариградским стварима, на-
 воде да је заверја савољска била
 против султана због његовог антикмусли-
 манског држања у толиким дојакон-
 шким петавина, која су се тичала
 турске царевине, а нарочито због то-
 га, што султан у тијем питањима ни-
 га није имао стална правца, те је
 поради тога у сваком случају неусп-
 јехе имао. Пребакује му се да је
 мухамедовску ствар на свијема лизјама
 проиграо и изгубио: у Босни и
 Херцеговини према Аустро-Угарској,
 у Тунису према Француској, у Мини-
 ру према Шлеској.

Због тога су се патриоти турски
 бацили у брину за онај стални царевинске
 турске, која је у опасност да ће ко-
 начно проиести, ако јој се буду поје-
 дини, и то најважнији дијелови на
 досадашњи начин откидали, а ако се
 султан не буде старао да баурству

стане на пут и да од исламског сви-
 јета сачува бар онолико колико му је
 давао у Јевропи, Азији и Африци још
 преостало.

Што је и муштија од Тасалице
 ушлетен у ову заверју, то се доводи
 у свезу са тијем, што се султану пре-
 бакује, да не умјере или не хоће да
 одрекне своје суверенитету у Босни
 и Херцеговини и што довољно не шти-
 ти своје тамошње поданике.

Тако изјесени листови тумаче
 ову заверју против султана.

Да ли је ово тумачење на асти-
 ни основано, ко би то данас могао
 погодити?

Али ако је истина да се против
 султана сповала заверја због његовог
 немудроманског држања у питањима
 која се тичу онај турске царевине,
 онда се домета наведено више кра-
 во не чини него њому јер није он у
 стању, да да би имао и херкулеску
 снагу, задржати и одржати оно што
 се рупило од толико вијекова и што
 данас бије у стању да се одржи си-
 лем посред новог живота, који је
 господарство своје основало на осно-
 вима противполичности омак томе-
 лу, на којем је до сад турско царство
 постојало.

Није крива данашњи султан, што
 се с турске царевине издају пера је-
 дна за другим. И њих када само прије-
 ме, које не трни имао прекајелу
 старину у живом организму новог
 вијека.

То не могу да виде турски људи,
 којима је сукоби доласити позитиван,
 те преко овог султана већ више вијек
 другог не виде, и због тога и право ас-
 луде заверје против вата, мјесто да
 се обрну и основама своје државе и
 да их вјере и учврете тако ваљо ће
 одговарати најбољим данашњем ви-
 језа.

Али је ли могуће захтијевати то
 од њих?

Није, и онда не остаје друго
 неко пустити ствари нела иду тако
 иду.

Међу тијем, док се те све абја-
 на у Турској, Јевропа је добро очи
 отворила и у њој сваки изиш на свој
 дио да му се како не омалне.

Из аустро-угарских деле- гација.

У даљем току расправа у аустро-
 угарским делегацијама пала је још по-
 свједоја ријеч, која се односе на Босну и
 Херцеговину и која до тога може интер-
 совати наше читаоце.

За то вена овај се свопштати још по-
 њешто из тијех расправа и завршити та-
 јем ове чланке.
 У истој сједници аустријске де-
 легације, о којој смо у прошлом бро-
 ју овога листа јавили, изиго је додект
 г рох одели и владу: у какво се стању
 налази Босна и Херцеговина што се тиче
 материјалних одношја?

На то му је одговорио министар и в-
 лад, да признати мора, да су материјални
 одношја у објема провинцијама доста
 зануштени, али ипак не у толикој
 мјери као што се у оним узима. Има
 баш у самој Босни азијакшијех крајева
 који су врло изиљни и добро урабени. У
 угроби саме земље почива велико бога-
 ство, које би се могло поприлици изи би
 се рационално истражало и разумно изи
 поступило, а веда се порећи, да је у
 земљодјелским одношјама у тим крајеви-
 ма већ њена изврсност узлимет. — За ти-
 јем причата Калај провинцији цијелог
 окрушја наславља из Дубо Тузле, т
 коме се види, да је у тим крају, који
 до душе изразитија, велико изврљен у-
 њен у народносту.

Премајења за тијем на питање аустро-

гана једног делегата о аграрним односајима рече Казај, да питање аграрно стоји у тјесној свези са материјалним стањем и издржавањем тих провинција. Добри је, рече, и нужно, да се то питање у јавности подробо претреса и да се са свајех страна проучава. У том погледу он се позива на изреку једног гласног француског књижевника, који рече, да су у опште ове реформе најбоље, које и први мах никада потпуно не задовољавају. У томе баш најбоље се показује њихова способност за размишљање. Та изрека има се примјенити и на аграрне одношаје у Босни. Казај доунива да има мјеста ове итд. се реско да је била пријема каза се је аграрно питање у Босни и Херцеговини могло ријешити од једном; не то је врлојеме сада прошло. При свем том мисли, да би не само жељети било да се то питање ријешити и да се мало по мало утире пут његовом ријешању, него да је то и неопходно нужно; али не може пропустити а да не каже, како не само не би жељети било да се оно јединственим начином ријешити у цијелој обиму окупираних провинција, него да то не би ни могуће било никако. У том погледу настоје на развијања странама тих провинција такове разлике, да се оно ни пошто не би могло посмуд ријешити на опште задовољство, јер што би једнијема право било то би други да највише неправду сматрали. За ријешање тога питања могли би се наћи најразноврсније формуле, које би могла све добре биле према односијима онога краја гдје се примјене; само једна од тих формула морала би се са свијем испључити, и та је: да монархија прinese жртву на ријешање тога питања. Морује се дакле пронаћи формула код којих монархија не ће нимало или врло мало удати на ријешање тога питања, и која би барем по могућству задовољила све оправдане факторе. Међу тим Казај узврати, да је најбољом и најодличнијом чиновницама у земљи да најстрожије изнуетва на којима ће се подробо изиштити спрочучавањем овог важног питања ијезе администрацији и могућим ријешањем истога, па да о оном што сазнати познате извјештај. Казај ће пак доћи врјеме, да се претужи коначном ријешању тога питања, то Казај вели да није у стању изријед одредити.

Што се тиче питања о колонијалијима, Које је поткао делегат Хионат, Казај вели, да се до сад свако једно колонијализма са стране у најлој Босни и Херцеговини, а населила су га у околини Милата Шаба и Вартеберга. Влада много настоји овога тога да се колонијализма изајезу земљу у великој мјери наведе, већ из тога разлога, што ће се тиме валане радне силе увијек у земљу, а то је главни услов за дади економски напредак тих крајева. Влада од своје стране не ће ништа пропустити, а да у том погледу све и сва употреби.

При претресу буџета заједничког министарства иностранних дјела и ванконтних крједита у савјетској сједници узео је ријеч делегат Пленер и рекао ово: Министар иностраних дјела, узевши ријеч у одбору, казао је да су одношаји монархије к иностраним силама врло позитивни и колико може намет чијења производити, да је мир на дуже врјеме осигуран. Те миродубине вјане осигане су сада првијестопом беоједом која је прочитана у пруском сабору. Наш изложјај на истоку може се ево тако ујерсити, ако народи тамошња мало по мало дођу до ујерења, да Аустро-Угарска миродубину политику зјера. До сад

је бар влада српска дошла до тога ујерења, да монархија никада не смије претрж највише држава и не може да се ова држава, без страха за своју државу екзистенцију, могу прелазити к Аустроји и материјалним питањима. Нега жалост изрод у новој краљевини још није дошао до тога познана и због тога наша добри одношаји к Србији некако су још дабава. Ијезе држави ма с Румунијом. Влада дакле већ има један задатак пред собом, а тај је: да ово узосмирене развије и да те државе доведе постепено до ујерења, да њихова државна самосталност ије ни најмање у опасности од Аустроје. Када влада тај задатак испуни, онда ће влада на овом мјесту бити, да и народ глас свој подиче у корист миродубине политике. При свем том што се Најемци и Словени монархији ијезе дојеле, ја држим миса, да они заједнички за тим теже, да се мир одржи монархији. Јавно мислање у Аустроји слабо има прилике, да своје миродубине осјећаје варом. Државно мислање испуњено је народним сукотима и материјалним питањима; на крају свег тога, јавно је мислање снах кроз миродубину. Али се и најве поједној гласови у противном смјеру, ти су гласови усамљени и не протављају мислање народа. Народ жели да монархија буде виђена у Јевропи, али не жели никако да она буде апалачка држава. Располагање његово не претијет ниједној страни држава и ниједна страна држава не ће наћи на Аустроју да јој она стаје на пријечан у њеним оправданим споланним тежњама. Када је јавно миса народ миродубин, онда он има и неко право очекивати, да ће се у суједнијема државама, гдје се појекла у јавној штампи и у друштвима приликама најављују социјалистички гласови, врлоом дојко бољета увиђања. Има земља са јако развијеним народним мислањем, у којима влада једнако не позавља да се предуимати економски напредак, а ово ипалдане не постоји у свези с унутрашњим одношајима. Не ако ће суједне нам државе добро да сврате своје интересе, оне не ће позавале тражити заплет с Аустројиом. Ништа није опасније него када се у једној земљи стане свирати рата, над се дулма од политиве и ратне струке уврти у главу да мора бити рата, да је рат неајбежан, и да би најбоље било да се што прје отишне на кућу пука да пука. Тако прете миса често су дошта проишале некако и неертне ратове, из којих су остат поцијати нови ратови. Не има и других примјера у историји. Бишало је често, да су одношаји између двије државе постали врло запети, те се мислио, е је рат неајбежан. Тако је било два пута послеје беоног конгреса између Англеске и Францеске: прво у години 1840, а за тимем на измаку педесетих година. Свак је мислио: мора бити рата; усјетиле главо пукале су с једне и с друге стране. На ипак мудрим и наметлим дулма државницима пошло је за руком да ту критичну периоду на миру одрже, а послеје неколико година така се обрт показао у јавном мислању, да је мјесто рата наступио највише жеља за савезиштвам.

Тако је то било и с нама у одношајима с Немачком. Године 1866—1871 рат између Аустроје и Немачке био је свјетом на језику; данас пак на то и не мисли, и на тобољше противности интереса створиле је врети пријатељски савез који је данас главна основа јевропског мира. Има до душе едучајева, гдје се обрт не извршије тако брзо и брао и гдје

који сав учитељски аборт доје с министром просвете ради једне наредбе. Данчић даде оставку, те не хтеде бити више професором, колико је српска влада и гледала поравати ову нагласину, жалења што губи такога стручњака. Данчић буде наметан за тајника у министарству. Али ова служба већи ни по ђуда његовој ни према знаињању његовом. С тога радо се одазва позиву утеметитеља југославенске академје знаности и његови загребачки штователи да се у Загребу преседе. Данчић је својим придозема украсио «Књижевнике», који је имао радњама академичком пут утрети. Он је у III кн. «Књижевника» (1895) прионио два стара књижевна ерменјика: тавић св. Саве за Орашцију и житије св. Ђурђа Кратоца. Код првога избора бисте Данчић изабран за првога члана академје, а одмах за привременог а у првој глави: скупштина дне 20. Јула 1867 год. за првога тајника иезина.

Данчићу отвори се у Загребу ново поље за књижевну му радњу. До сад ипак претку бавити се вине књижевним споменичка ерменјик, сада даде му се прилика, да се узозна облике и св третем старијема књижевним. Тијем се његова нестраживања ршире преко вичине на западну поземку нашег народа. Како академјек неурно поче унапређивати задатак тога новог вачода, како тајник битно судјеловале да му се даде озобидан правак изашање; па што је академја по признању надлежније судије примила тај правак и остало му ијера, да го нашег Данчићу

одношаји се уступају мјесто тиме едано ме мпују као у овим случајима; мога то глат ујерењем ије још више остао без изглед на ујетје. Да то се хоће много: изјесеи ујерењем питање, добра влада и пласна морална едучањем у лади увиђањем и мјеродањем, који се смију допустити, да се ујерењем и мјеродањем смира за оскудију у материјалу. Од нашег народа пак очекујем, да добрим примјером поје у напредјед пред сјаема суседима, па ће онда и овајема бити лабве да адуцају своје претјерале народне пасаве, лабве ће им бити да поку за нашој прекрјетом што за они у томе први којат уише. Чини ми се да овако мисли и управа наших иностраних послова и томе се сви јако радујемо, јер колико је наш народ сараван на све жртве за монархију, када би ону не шапа, толико остат хоће и да се мир одржи, јер само овај пружа јемство за развитак културе и благостања. И тако мало нам се што даме можемо конститовати повољан склад између заједничке владе и народа, па се валана, да се тој влади поћи за руком, да и другаје произведе такав обрт, који ће саужи утврђењу мира у Јевропи.

Значајан је глас делегата Силађија у угарској делегацији, који приликом претреса буџета војног за Босну и Херцеговину рече да је из ријечи Казајевих разабрао, да поредат стоји на врло слабом темелу у окупираним провинцијама. Силађи сумња се, да ће то што министар предлагне проишати веће благостање у земљи и учинити да народ заволи Аустро-Угарску коју даде мри. Угарска није у стању да у своје земље улаже свој новац и своју силу, ма колико те земље имале интереса за ну. Угарска има код своје куће много провинцијских послова. Народ је и у Аустроји и у Угарској био екром противан окупацији тих крајева и то из разлога који и данас још постоје и који још нијесу опровргнути ничим што валано да је на тај стању наступи, него су још вине притврђене.

Министар Казај одговара предговорнику, да свика од Босне и Херцеговине није баш тако прва као што ју је он населио и да он ту црну маст није могао изадити из ријечи његових. Ако сад и јест ало у Босни и Херцеговини, не ће тако увијек бити. На наша моћ у Босни и Херцеговини не вине о коину, као што је предговорник рекао; крижа, којом су тако да сад менишени према нама, понустиће мало по мало. Што Силађи омишља влади, да поштаде монархију од великих жртва за те провинције, то Казај с благодарношћу узима на знање, јер је и он сам у том правцу почео да ради, од како му је позјерења управа над Босном и Херцеговином. Казај вели, да стање у Босни и Херцеговини није оноако ружичањим бојама, јер му се чини да је боде бити сарапан на непередивне догађаје. У осталом министар нијезваде, да уређене финансије и штедљивост још ниједну државу нијесу доведе до великих и цјетана него неујерењем и расипањем? Чудноват! У. Г. П. Самосјест и тевања за високи предлажи доводе државе до оне тачке, па којој оне и економски и финансијално процуптавају. Важни интереси не смију се жртвовати чисто материјалним обирама. Ја кажем — рече Казај на свршетку — да сам још прије неколико година био за окупацију као једину наметну и разумну политику. И данас сам за ту политику, јер је то моје најдубље ујерење. То ујерење довело ме је на ово мјесто, па при свијем тежкоћама

и неујерењем ола је се створено узак на ујетје, те ће от из повоје увијекта да је ова политик била најбоља.

Грао Андришија учишо је ове претједбе на беоједу делегата Силађија. Да ноје Аустро-Угарска окупирала Босну и Херцеговину, лабве би православном едучању — а то је једно установа — откинуо да страну питање остало становиштва и аграрно питање било би ријешено узаштељем мухамедања. У случају рата, како би последице имао устанак у Босни и Херцеговини, да те провинције ијезе окупирале? Узимамо случај, да пак изпадне једна држава и за у тој провинцијској, које ми ијеземо окупирале, настаје устанак против ове. Казови сусједнијех држава, коју сам дојашањем из шћ од толико година под сјаема околностима излао, стојали би у таквом едучају пред алтернативом: или да за 48 сахата даду оставку или да се ставе на цело покрету, који би се даго зарад освојена тиха земља. Они би то већ ради своје сигурности морали чинити, јер иначе би и д, ради сигурности Далмације која би тијем дошла у опасност, морали уд сести у њихове државе, да би добили напалеје. Да ми ијеземо окупацију навели, землито би у реченим провинцијама већ до сад тако протоготовено била, да би Казови морали радити онако како рекох. Сага то већ вине није могуће, јер ми смо у Босни и Херцеговини, на јетијем дојашањем сусједних Казовех гарантована. Ако је лако Силађи чуо гдје се у војничким круговима гича да су окупирано провинције слаба страна наше монархије, он га моли, да сличије, од војка је те чуо, врие капару натраг, јер војини који је то рекао — није тојак, као што ије ни политичар овај који не одобрава окупацију и анексију тиха земља.

На те ријечи одговорио је Силађи Андришија, да он не прими лекцију од чега јер — рече Силађи — овај војник или политичар, који је хтао да освоји Босну и Херцеговину са једном музичком батлом, јединим батаљоном пешака и једним ескадроном коњаника (та је предлагало грао Андришија, У. Г. П.), тај је дошта био слоб, као што су и последице поједочнае.

Значајан је приједлог, који је делегат Хауанер учишо у аустројској делегацији, о којем су новине толико абирале на и данас још аборе. Хауанер је рекао ово: По објашњању, које је министар учишо у буџетском одбору аустројске делегације и по коме се даје судити да су терети босанск постали због погрешно окупационе политике, ја сам хтио муком да озобрим тражени кредит за Босну. По последије одговора министра Казаја на беоједу делегата Силађија у угарској делегацији, из којег се одговора види да влада још једнако сматра окупациону политику као са свијем неопорјетну, ја морам изјавити, да ћу гласати за тражених 9 милиона само под тим условом, ако ће се у будућности Босна предати Србији и савној за Аустро-Угарску конвенцијом војничком, трговачком, жезелничком, поштакском и телеграфском.

На то је Казај одговорио, да је Хауанер знаио на једно поље, на које он не може аз иим поћи. Хауанер је изјавио своје лично мислање, а с личним мислањима није ратовати. Сваки има право и брани га. Хауанер је рекао, да би од стране његове била ерамна недодједност, да би он сада бранио окупациону политику коју је некад толико осјубико. Ијезе

„Истак Гласа Црногорца“

БУРО ДАНИЧИЋ.

(Скврштатак.)

С једне стране писано је он језикословне расправе, како што су: српски акценци (VIII), (XI), разлика између језика хрв. и срп. (IX), српска даминција и аугментација (XII), с друге припошвао споменике старо српске књижевности, као: рукописи Капранови и Алехандрови (IX), предлог на кожи (X), три хривоуде (XI), из св. XVII в. за црквену историју српску (XI), рукопис архиепископа Нисодима (XI), похвала кнезу Лазару (XIII), хривоуда краља Стјепана манастиру Трегавцу (XIII). У ове прилоге у гласнику стаја је Даничић на свјетлост извести и друге књижевне старине, тако је он издао год 1860 живот св. Саве од Доментијана, године 1865 Нишењско језицање, год. 1865 живот св. Симеуна (Стјепана Немана) и св. Саве од Доментијана; за тимем је преписао рукописе, године 1866 издан у Загребу, садржавајући жетоја краља и архиепископа српских, који је архиепископ Данило у XIV. стољењу саставио. Бавео се Даничић такође књижевним старинама заче дајем мисао, да састави рјечник из књижевних старина српских. Ову мисао он до скора гзведе изашањем (1863—4) такав рјечник у три ома-

шне кните, за к је даде тротек кнегиња Јудита. У тај рјечник сјести Даничић све до тада познате ерменјике: а ово нарвно дјело, какопа до сад нема ниједна ерменјика књижевности, једнако је потребно језикословцу, као и археологу и историку.

Заронаши све то дубље у тајне историје језика у прошлости и садашности његовој, буде Даничић подјезно доведен, с примјером истине и изнесе његове вјере. Он је већ год. 1858 обједоловио свој први пријед Маткодије историче српског језика, којег је П. издање екорифио. Али дјелна му се даде прилика, да му језик с поља, стаде преводити најважније једине мести (исалтвр 1864. и т. др.) ерменјама, онда сав стари зајмет. Године 1868 издаде на покон црело св. виемо (Господинирицијом и латиничком), стари зајмет Даничића, пош од Вука. Свете кривоуде су без обзира на извор њихов језика, пријавише св. ерменјика јудеке ерменјика; с тога су код свих народа њихови језици настали, да их што свирше неурешите. Даничић се доста трудио, да му језик буде јеран, чист, правалан и глат, да се тај пријед остати свакико осамљеница на наше бгословце. Оваје има се ерменјика такођер Даничићев пријед из рукописа А. Ј. Муравијева: «Писма о језику и историји приједнајих цркова» (Нови Сад 1865), изград III. изд. 1863.), која су у Руснје издавала преко 10 изданја у којих изашаје свако у 40000 јетаска.

Год. 1867 издатија Даничић са ерменјике у јерменјичком језику даде свјоб, у

који сав учитељски аборт доје с министром просвете ради једне наредбе. Данчић даде оставку, те не хтеде бити више професором, колико је српска влада и гледала поравати ову нагласину, жалења што губи такога стручњака. Данчић буде наметан за тајника у министарству. Али ова служба већи ни по ђуда његовој ни према знаињању његовом. С тога радо се одазва позиву утеметитеља југославенске академје знаности и његови загребачки штователи да се у Загребу преседе. Данчић је својим придозема украсио «Књижевнике», који је имао радњама академичком пут утрети. Он је у III кн. «Књижевника» (1895) прионио два стара књижевна ерменјика: тавић св. Саве за Орашцију и житије св. Ђурђа Кратоца. Код првога избора бисте Данчић изабран за првога члана академје, а одмах за привременог а у првој глави: скупштина дне 20. Јула 1867 год. за првога тајника иезина.

Даничићу отвори се у Загребу ново поље за књижевну му радњу. До сад ипак претку бавити се вине књижевним споменичка ерменјик, сада даде му се прилика, да се узозна облике и св третем старијема књижевним. Тијем се његова нестраживања ршире преко вичине на западну поземку нашег народа. Како академјек неурно поче унапређивати задатак тога новог вачода, како тајник битно судјеловале да му се даде озобидан правак изашање; па што је академја по признању надлежније судије примила тај правак и остало му ијера, да го нашег Данчићу

припада не матена заслуга. А та заслуга множи се, када се спомене да је Даничић руководио сав постојећем скупљању грађе за рјечник, који мисли наша академја издаати. IV-I књига «Рече» (1867) вине с једном расправом П. Даничића: њ и њ у историји словенских језика, којом је пољ основ узвадио за разредбу словенских језика и тумачење њихова постајања. А тако је он наставао разавишати поредна питања о а штем језику. Овако кад расправе његове акценти у глагола (кн VI), акценти у ерменјичком (XIV.), гражатики: њ, ђ, з, џ, з, џ (XVI.), предлог за историју акцентуације, хрватске и српске (XX.), ијезе књижевне обанане и т. др. Својом расправом Даничићена пов је добитак за знаиност. Успореднае износије књижевне старине, од којих овде изводим: списак на неколико рукописа (Рад. кн. I.), књигу Константина Филозова о правопису, рукописе Владислава Граматичке, житије св. Кирила и св. Илариона мисленекога, бугарски рукописе од год. 1277 (Старине св. I.), индијске приче Стојанови у Илхјатат прича о муш. 61. Гроздја, (Стар. II.), Хвалов рукописе (Стар. III.), три старе приче, прошење десотога Стевана Далебавина, аполитиника из Хвалова рукописа, Томас, де апотрофија језицање, последије св. Саве патријара Тошала десногу Стевану (Ст. IV.). Ево колико је у тим споменичким грађама историје језика, књижевности и историје нашег народа у средњем вјеку.

Год. 1875 буде Даничић од ерменјика даде изашањем на столицу ерменјике од Даничића у Београд. Академја је вине жавила,

чим da bi od mene bila uzimana neodoljiva
nost kad bi sad osuđivalo tu okupacionu
politiku, koju sam nekada sam zastupao i
branio. No to ne znači kao da ja ne vidim
da ćemo mi ikada mnogo teškoća s
kojima ćemo se morati boriti, i da će bi-
ti još mnogobrojnih težina i kolebica
kroz koja će ovo pitanje u daljem razvitku
svom morati proći. Ali ja sam sigurno
uvjeren, da ćemo mi s istrajivošću i
energijom savladati te teškoće i da će
vremenom i oni koji su nam danas protivni
u okupacionoj politici prajći na našu
stranu. —

Tijem smo iscrpili sve što je vrijedno
bilo da i naši čitaoci saznaju iz
omogućenih razlika austrougarskih dele-
gacija. Još ćemo ovdje dodati da su
delegacije usvojile predloženi budžet kao
i kredite za Bosnu i Hercegovinu.

Politički pregled.

Putovanje Girssovo još jednako u
najboljoj mjeri zanima krugove političke
u Evropi. Saopštili smo u prošlim
brojevima ovoga lista razne kombinacije
koje se snajaju s tim putem. Koja je od
njih istinita, to je teško pogoditi; možda
nije nijedna. Svakako dovelo je i to
što se veliki značaj pridaje ovom putu
i što je Girsu u Berlinu dočekan s počastima
koje nijesu obične, a i sam Bismarck
„snahodno je“, ma da je bolestan, izišao
na tri kvarta od ure Girsu u susret,
što kod toga nikad nije bio običaj.

Kombinacije, koje su po novijama
veštacima za ovaj put Girssove, otkriva
briseski „Nor“, koji o tom može pravu
istinu znati, ovim načinom: Sve što se
po novijama nicali o značaju posjete Girs-
sove u Varšavu nije ništa drugo nego
fantazija. Oni koji drže da je Girs za
to došao k visla Bismarcka što hoće u
veća da izradi saviz nove konvencije
radi uređenja miserneok pitanja, zabrav-
laju na potuju konvenciju u Terapiji,
koja se sa odobrenjem Ingleske sastala,
na koja još ništa nije izradila, te je na
posljedku svoje sjednice prekinula. Vrij-
eme za uređenje miserneok pitanja još
je dosta daleko, jer Ingleska vlada još
se muči da pronađe zgodan način kako
je ga riješiti; Ingleska je vlada taj način
samo onda moći predložiti, kada bude got-
ova sa svojim pregovorima sa Francuskom,
a ti pregovori iđu sporo i mučno. Oni
pak, koji drže da je Girs za to po-
šao u Bismarcka da bi mu ovaj pomogao
uspostatiti dobre odnošaje između Rusije
i Ingleske, varaју se jako o stanju ti-
jeж одношaja, koji су, од како је Гледстрип
na vladi, najerdaciji. Isto tako ne sto-
ји претпостављање, да је Girsu нужно
bilo poći u Bismarcka, da bi se razbili
meki oblaci, koji su se naukali na horla-
nat немачко-руских одношaja. Saстанак
u Данициг учествова првјатељске звезде
 između oba монарха и oba народа, a од то
доба није се догодило ништа што би у
стању било да потребно те прјатељство.
Што се на пошљетку тиче руско-аустриј-
ских одношaja, то показују изјаве графа
Кадоркија пред делегацијама, да су ти од-
ношaji и без пута г. Girssove тако povoljni
како се само жељети може.

Има много listova koji ne хоће да
vjерују овом казивању брисселскога „Нора“.
Тако међу осталим полски лист „Газета
Народова“ изводи из овога пута Girssove
да „Русија стоји на прагу рата са једним
од својих суседа.“ Тај асет долази до
тог закључа не само из овога пута

што губи тако одлична и учена члана, a
kada не могаше тога губитка отклонити,
нарави му у седмици од 28. Априла писме
ко признање за труд „који је око њезина
напретка као тајник „слагао“. Тешко су
се ахмедиди раставили од овога дубаино-
га друга; али тишила их мисао, да где у
другу половину народа, где ће наставити
своју благословену радњу у школи и књи-
ни, па и нека служба, да би се ипак могао
једном вратити у средину инхову.

Једно се и друго испуни. Даничић је
у Биограду видео два дела, која једина
спасују га из придеље даље живјених
српско-ахмедидских; a то јесу: историја об-
ласти (1874) и основне српскога или хрватскога
језика (1876). Оваковим дјелима, као
што је опште признано, не може се поно-
вити ишједна славенска литература. Обавља
грађе, коју је могла сакунити само неу-
трудливост Даничићева, дубока ученост сто-
јећа на висини данашње свјетске науке,
широкиост у распоредају — то су главне
карактеристике ових дела. Савлако прила-
да част и српској влади, што је са своје
стране допринијела, да изађу ова монументална
дјела на свјетло.

А испунила се је и она служба. Дани-
чић поврати се је опет у Загреб. Киша Ми-
лан, сада краљ српски, a и Даничић не
оглушеше се малим покровитеља бискупа
Пјросевића у академије, те буде Даничић
подијелио доште за уређивање великога
академичкога рјечника, од којег су до
сада нашле три свеске. И ту жалобозне
невила смрт превну ово његово за царед

Girssove, него и из многих других извода
које је он пријетио, као што су: грађење
железнице од Јабинца до Пинска,
концентрација руске војске на тиводеко
ниту паршаско-белгичко, нагомиланне руске
коначаштва око граница Аустрије,
утврђена Варшава, Москва и Кијева ит. д.

Bismarckov пак лист „Норд. Алт. Цтг.“,
одговарајући на те комбинације политоса
диста, вели, да Полска завад нижу оно
што сама хоће. Цијели свијет мери мир,
јер је цијелом свијету од потребе мир,
— само Полска хоће рат водити баш у са-
мим полским провинцијама. Дакле само
нек је рата, па ма и на рођеном отињуту!

У Цариграду иети министри падају
и негу се из дана у дан. Најновија мини-
старска листа гласи овако: Саид-паша,
велики везир и предсједник министарског
савјета; Арifen-паша, министар иностран-
ских дјела; Едип-бег и Ендриа, мини-
стар финансије (новија паша денеша из
Цариграда каже да је Едип бег пао и да
је на његово мјесто постављен Мурид-
паша); Гази Осман-паша, министар
рјта; Хасан-паша, министар покрет-
ства; Акиф-паша, предсједник државно-
га савјета.

Докле ће ово министарство трајати,
то ћемо видјети. „Агенција Азавова“ ја-
вља да ова промјена министарства значи
повратак на стање прије прогласна
устава. Зна се да је г. 1878 устав про-
глашен (и одмах укинут) и да су тада
укинута висока знања великога везирства
и серашфера. Сада је султан опет успо-
ставао та знања, те је Саид-паша постао
велики везир а Осман-паша серашфер.

Ова вјери против султана
јавља се ово: Против Фуад-паше, Нами-
паше Хафрата, султановог аманата, Та-
мал-паше, бившег министра, шта нише и
против самог Бехрам-аге, главнога командан-
та, издигнута је тужба због завјере против
живота султана. Открило се, да су сви
имали намјеру, да султана ухвате у нестал
при обичном походу његовом у вацију и
да га убију и на његово мјесто да постав-
ле за султана млађег му брата Гашида. О
томе сад воде у султановом двору истра-
гу министар приде Бендет-паша, Рашид-
бег и Рашид-бег. Рад предосторожности
отпуштене су страже черкеске и дагестан-
ске које су до сад чувале двор. О сам-
јем околностима завјере до сад се ово до-
знало: Провиле сријете новове Фуад-паша
к себи на објед много личности, међу о-
вијима доста официра из највиших рело-
на. Паша објед рече им како се мора не-
што учинити да би се царство спасло од
пропаста. Као што сви знате, рече Фуад,
народ трпа муке нечуvene, a вјерде је у
свему све то већи. Турска стоји на ру-
ци од пропаста. Његово Величанство спу-
сило је око себе савјетљике неспособне.
Не би да могуће било, изаше Фуад, да
се Његово Величанству пришајне, да
друге мјере употребити? Фуад предложи,
да сви гости његови, онако како су се о-
кунили код њега, пођу султану као депу-
тација муслиманска, да му објасне поло-
жај и да му представе како би нужно би-
ло да отпусти салдешне своје савјетнике
и да изда устав. Ако то не помогне, рече
Фуад, онда ваља сви да дамо оставке, јер
није достојно да ми служимо под владом,
под којом се употребљује и комата наша
држава. Овај приједлог допадне се свјема,
али међу гостима вађе се један, који сад
овај договор поткаже Осман-паша, те овај,
крвин испријатеља Фуадов, нареди да се
сви као завјереници уапсе. Фуад је при
првом испиту казао, да би радо живот

непрочејиво и неадекватно државље, за
које је он имао два својства у највећој мје-
ри.

И тма да данас закључујемо ове пр-
те његова живота са уводном ријечима ње-
гова пријатеља — животописаца др. Рачко-
га из године 1877:

„Први у дужиним, a од првих језико-
словаца у Славени у опште јест исприје-
порно наш Фуад. Срби и Хрвати међу га
авати пуним правом својим. Редом Срби
припада једнако и Хрватима по својем ро-
дољубном одређању и научном раду. Уче-
њак далаг погледа не даје си научнога
обавља заштити уским племенским грани-
цама. Државнички родољуб и најповиш-
тајем овај рјече знаменовању назраше он
у слогни српства и хрватства једино јамство
за дешину и срећину будућности цијелог
славенског југа. Загреб у Биоград, она два
свијетста многога живота нашега народа, је-
днако су не драги и мали били, те през
дучевној потреби његовој преносио је књи-
жевно своје државине сада са доње на гор-
њу, a сад се са горње на доњу Саву. У
кратко: Даничић бјеше један од најдичи-
јих заслужних на дучевној дољу југосла-
венске попови, у којем оквиру може хр-
ватство и српство наћи једнако дично мје-
сто — и који се у тоу же дучевно и прола-
не задивенно велике поштати, али никак
да отклонити.“ (Обзор.)

свој државље, само ако би могли његово
до ступаја допре и ако би тајим стања
од пропаста султана и царства.

Парламент у Вијенској одржао је
до 3. Фебруара 1878. У прелетној бесједа,
којом је то учествовао, каже се, да су ажно-
сноји и двоостраники силама српског, а Ме-
сару хоће се залаг. „Потом дошљаје у
Нисару пошљетак су ње обавс врсма
тој комди. Ја љу се старати, да својим
дужностима одговорно начиним, којим ће
се поштотати међународне обавс и од-
жити и учврстити стечене поштотине, ка-
ко ће се благодотине мирисрскога народа
и мудро разаброше његовах установа по-
спријашти и савки порак избјекти којим би
се нарушио мир на истому. Ја сам увје-
рен, да ће моје планове и одлуке одоброт-
ти велике силе, моја савјетници, према гла-
вовах односима и Нисару.“

Из Калте јава се, да је српсено
судске над Арабишном, и, по што је
прешло своју државу, да је осуђен на
смрт, но кадга га је помиловао на ајача-
то прогнанство из земље.

Домаше вијести.

ЦЕТНИЉЕ, 21. Новембра.

— Неколико Васничество Киша по-
шао је у четвртак на поште с малом груп-
ном на Рајску, одакле се снајв вратио на
Цетња.

— Сјутра у 3 уре по подне државне
одјелнице читаво а а своју главну ску-
пштину годинају.

— Чланови нашега економског
друштва умножавају се још неспресто-
но. Данас смо у складу саопштени ова
члана имава пошљетак чланова који су се
уписали у друштво:

Из Цетњина: Филип М. Ђуревић-вак,
Мио Ј. Пејовић, Илија Ј. Довић, Џо Д-
ва Девичић, Флаки Б. Ђурашковић, Још
Штуро, Мргод М. Пејовић брањавица, Још
И. Ђурашковић, Степан С. Јанковић, Ма-
шо В. Јанковић, Петар Ш. Вукировић, Саво
В. Јанковић, Лука Др. Пејовић уз-
ла, Џо Мато Пејовић, Милан П. Стру-
гар, Иван Ш. Стругар, Мило С. Довић,
Никола Б. Вујковић, Ђуро П. Вујковић,
Степан Ј. Вујар, А. Влако М. Улаћ, Пе-
ро Ђ. Рахмановић омишар и обавс, мет,
Џо Стево Стјепановић, Никола П. Ђура-
шковић, Иван П. Јовановић, Никола Д.
Стругар, Мило И. Вукировић, Марко В.
Јовановић, Пеко К. Краљевић, омишар Пе-
ко И. Стругар, Марко М. Пејовић, Још М. Пе-
јовић, Петар Ф. Довић, Штуро М. Даж-
овић, Мило П. Драгојевић, Стево П. Га-
води, Милош А. Јанковић, Митар Д. Шо-
еранац, Џо Мато Костић, опит, мет Ђу-
ван Н. Галивода, Преле И. Костић, Пеко
К. Поповић, Петар И. Ђурашковић, Марко
С. Клопан трговца из Бузаче, Пеко Н. Дра-
гојевић, Андрија Ј. Јанковић, Ђуро Ј.
Стругар, Ђуро Р. Довић, Лука П. Пе-
тричевић, опит, мет Џо Стругар,
Драгиша С. Шоеранац, Пеко Вукиро-
вић, Паво Ј. Вујовић Добранца, Саво Ву-
јовић Добранца, Степан М. Пејовић
Добранца, Андрија М. Вујовић брањави-
ца, — свега 56 чланова.

Из Врбана: омишар Мајо Гру-
јички, Џо Стево Кнежевић, Џо Мато Бош-
ковић, Барјак, Лука М. Бјелца, Мако
П. Сјетлова, Крушо М. Шановић, — све-
га 6 чланова.

Из Жабљака и Докошка: пок-
ком Андрија Галивода, омишар Илија Га-
ливода, Саво Н. Јовановић, омишар Нико-
ла Ш. Пејовић, Барјак, Шо М. Галивода,
Мако М. Костић, Ашко С. Довић, Још
И. Вујовић, Ашо Муратов Пејовић, —
свега 9 чланова.

Црногорско Поморство.

Св. Никола, 20. Новембра. — Ове
недеље имали смо северносточни вјестар
позујак, обавично, у 8 ура мјесто пријеме,
у по ноћи опет обавично и кини на опет
југносток бриљанчани и велику кини, да т-
јењем за два дана југносток приљанчани и о-
блачно кријеме с киниом, па северносток
приљанчани и мало облачно, за један мјесто
вјестар и дично пријеме, у по ноћи дич-
носток и облачно.

За два дана море је било мирно, а
у остале дане мекорино. Ја један мјесто ум-
лак и валаки Ваљасе ба је сјасно а у
остаде затворено.

Доједрише:
Трабакоу црногорски „Мехмет“ је,
тон. 15, кан. Мехмет Бриво, из Обота,
су 4 момка, празан.
Трабакоу црногорски „Државни“ је,
тон. 12, кан. Мехмет Теовић, из
Обота, су 4 момка, празан.
Трабакоу црногорски „Двије“ је,
тон. 15, кан. Вели Сајди, из Обота,
су 4 момка, празан.

Доједрише:
Бариш црногорски „Султани“ је,

кан. Сабан Јушвић из Мезу, су 2 мо-
ка, празан.

Бар. 21. Новембра. — Шо јуна на
вјењем од два дана вјестаре, мако јуна-
јет вјестара завидити, исто с општом та-
лажиња узбуљеники, који има поштотине
досто обаву. Од данас поче вјестар омишар
од којег вјестаре са Бадом врсном јер
се је и баробрат који саје на 75—4 по-
дигао до сад на 75—2

Температура по термометру Ф. В.
Пароброд црногорски „Никола Па-
вић“ опет у засл. кан. Мехмет, мако
доста муке за одржати се општом с, тду
нападном и таљактима који пресо сапа ва-
га пребацају.

На 15. Новембра дође из Бра ре-
донско пароброд „Јоша Ауег, Уг. „Наја-
де“ кан. Мрша, и исприча оидје мјесто
горета и путника.

На 18. Новембра дође на Третићпа
и Далмације пароброд „Фрумс“ кан.
Ворон, који је био загасио један дан по-
рад рана врсмена.

Исти дан бјаше од подале успелован
од врсмена пароброд „Јошвић“ кан. Бо-
Јановић, одржен на Драг.

Књижевност.

— Die Adria von A. v. Schweiger-
Lerchenfeld. Mit 200 Illustrationen, vielen
technischen Figuren, mehreren Plänen und
einer grossen Karte des Adriatischen Meeres.
(A. Hartleben's Verlag in Wien). Ово
дјело, које смо већ два пута јавили, при-
кљиче се својом киноу. Држави смо на-
вјесте својко, до 17, које се на Равени у-
ставила. Још преостало Малека, и тијем
биће довршен још узгољом обавом ја-
врсност мора. Пошљетак свеске дошоје нам
опет и крај дошоје свеске града Дубров-
ника и Боце Которине; па тијем арбава-
но обави, града Брач и поштотина гр-
вацијет острва из јадранског мору, као
само је исприча свој пут настала. Овојем
преглашан он у Италију. Слика те са својем
мјестом, узлажино у други свијет. Овако
ише земље негочојем обавојем; тамо
лалад, нова Италија са својојем старојем
својемцима. И у ову страну јадранског
мора исприча се други обави, упуштајући се
у упуштањем почва је највјесте. Од
Бриљана у Пула до приморног Равена,
море му је главна предмет, а сусво само
омишар. Исприча опет је у Мастиа, те до-
шој у три свеске довршати ово дјело, ко-
је има много приде свајта и за-
воља на јадранскојем обавојем. На крају
биће дола приде са мјесто поморском
садржини, који ће дати стару вјесте-
ност овом дјелу.

Телеграми „Гласа Црногорца.“

ПЕТРОГРАД, 24. Новембра. —
Наредбом царства од 22. ок. м. велика
киша Владимир опет је преузме
команду над гармом и војничким о-
кругом цетградским.

ЦАРИГРАД, 24. Новембра. —
Значајно се јавља да је Мушир-паша
постављен за министра финансије на
мјесто Едип-бегинце. Ујерана се, да
ће Ахмет Вешик бити послат у Ан-
гору.

Књижевни оглас.

„НЕВЕН“

ЧИКА ЈОВИЊ ЛИСТ

дочено у своје двадестом броју на
1882. ове књиге: 1. Ослободилац (вјестара
са сликом). — 2. Старац и баба. — 3. Че-
стотка редне мјесне својем господару. — 4.
Манастири у Србији. — 5. Стара сабља од
Н. Т. Кашинцова. — 6. Одозна жења. —
7. Не довојет живота (са четар слика). —
8. Душко вјесте сваје (са сликом). — 9.
Овчара врска. — 10. Александар Мешинић.
— 11. Стрелници или гробари (са сликом)
од Страле. — 12. Чудновата гостињанка (са
сликом). — 13. Лакоумна штурга од Чина
Још. — 14. Равноплеме. — 15. Даштања. —
16. Чина Јошана пошта. — 17. Новије књиге.

Кључеви и све што се тиче урсвојем
штита, шале се на адресу Др. Јав.
Даничић, Wien, Wahringergasse 9. —
„Невен“, Чина Јошана вјест, издава два пут
мјесично на читавом табаку. Цијена је за
Аустријскоу на читаву годину 4 фор.
на једна година 2 фор. За Србују, Прву
Гору и остале држави држави које има 5
фор. у Боснама на читаву годину, одозно
15 денара или два фор. Ја које на поштотине
диче, а шале се на адресу.

Штампарија А. Појешчић-
у Новом Саду.

Открита подписка на 1881 год
на читаву годину и државноу годину

„ВОСТОКЪ“

Вјестара од читаву годину, одозно
дичевна година, издава мјесично на читаву
диче а за читаву годину година година година

дух и направљен. Во већ гостује у Балтичког полуострва и уз Ангро-Вестриг изоста вишег својих сопствених кореспондентова. Газета - Восток - особено савремено односи се на славу српског народности. Подвизају се за годна перспектива и доставља за граница 10 ртб. за год и 5 р. за полгод. Подвизају се принајети у Москви, у редакцији - Восток - у Малаго Каменица моста, уз д. Полскова.

(2-3)

Штампарија се и баш до половине Новембра готова

ПРИОБИЈЕТКЕ

Миловаца б. Глишића

књига друга

И ова књига, као и она прва, имаће преко десет штампаних табаква, на мањој осмини. Цијена је 60 новчића а. вр. Скупљачима ће се дати на десет уписника једна књига за труд. Претплата се већ може слати само у Штампарији код „Св. Саве“ у Београду. Наручиће без повлаца не примају се. Чим књига буде готова, раздаваће се одмах претплатницима који се буду догле пријавили.

(2-3)

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

„СРИСТВО“

пјесме

ФИЛИПА Ј. КОВАЧЕВИЋА.

Под горним насловом издрјем један пјесмама, којима је предмет љубав и домовина.

Разунајући на српску идеју, ону мисао о слободи, јединству и независности нашег народа, која је, особито у ово постојеће вријеме, на свакој страни многога нам Сриства побудила, мислим да ће овај издан мојих патриотичких осјећаја свакоме Србину у добри час доћи.

Пјесме су посвећене мамо милом пријатељу, благородном Г. Филипу Петровићу Његошу, синовцу највећег и најславнијег јунака нашег времена Кирила и пјесника Николе И. Љубав и поштовање према томе гвозденом прегатцу из витешке куће Петровића побудили су ме те сам ово које прво чедо ставио под заштитом његове јуначке деснице, коју су турски зрици на Вучјем Дољу непрошјивали.

Књига ће ући у штампарију првих божићних празника; изијеће од 6-7 печатаних табаква, а запладаће 65 новч. а. вр. Рок претплати траје до 1. Фебруара 1883. Новци се шаљу напријед у пренорученим писменима директно на писца:

Philipp J. Kovachević,

Wien, Landstrasse, Mathäusgasse № 12, I. Stock.

Скупљачи добијају на свакоје 10 комата један из дар.

И ако вијесам до сада ни познат, ни капиталиста у овој дјеној књижевности, омет, познајући се на српско родољубље и на ону наклоност, коју ће сваки поклати, коју би имао сваки и да покаже према првом покушајима наших млађих сила; ја ево измишам да ћу на овај скромни позив код поштоване публице поводног одила наћи.

У Бечу, 6. Новембра 1882.

ФИЛИП Ј. КОВАЧЕВИЋ
(3-3) правник.

ПОЗИВ.

У смислу §. 15. друштвених правила позивају се чланови читаонице Цетињске, да изводе сутра у недјељу 28. окт. м. доћи у редовну главну скупштину годишњу, која ће се држати у стану читаонице.

Цетиње, 27. Новембра 1882.

УПРАВА ЧИТАОНИЦЕ.

Број 229.

О Б Ј А В А.

Управа вароши Цетиња даваће на јавној лиценцији под закуп 30. текућег мјесеца говеђу калупу за варош Цетиње, почињући од 7. Јануара 1883 године до 7. Јануара 1884 године.

Зато овим позива сваког оног који је волан исту клинцу под закуп узети, да горе поменутог дана дође и пријави се ради лиценције у канцеларију варошке управе.

Сваки који жели исту клинцу узети, дужан је дати кауцију од 800 флорина у злату у готовом новцу или сигурним залагама; друге услове мо-

же сваки сазнати у канцеларији варошке управе и пријед означеног дана за лиценцију.

Поменутог дана биће иста клинца под закуп уступљена ономе лицу, које буде дало најповољније услове за клине и продавање говеђег меса.

Цетиње, 18. Новембра 1882.

Из канцеларије варошке Управе.

ОГЛАСИ.

Отац тражи сина.

Јован (Шво) Радов Вучковић (Вуховић) с Љуботиња Црногорац отпутовао је искрај потписатог свога оца из Ерцег-Новога у Боки Которској за мрнарца на море. Он је имао тадаер својих 13 година, а пошао је прије 15 година. Он је данас стар 28 година. У јадреном мору бавио се три четири године, послјије на једном броду навуљском („Тре братели“) отпутовао за Бонзаер у Америку. Десет година ево како се за њега не зна. Отац, мајка, брат и сестре желе чути је ли где живи.

Умољавају се по други пут земљаци наши у Америци, којих има на све стране и који лист овај читају, да распитају за мојега Јована, па да јаве, што дознају, уредништву овога листа, а и други листови српски, који у Америку иду, ако ће имати љубав да ми јадноме помогу наћи сина, да овај оглас макар у живоду донесе.

Цетиње, 13. Новембра 1882.

Његов отац:

(3-3) РАДЕ ВУЧКОВИЋ.

ВРЛО ВАЖНО!

падавину (епидемију), грчеве, ерас и неврозе, радикално се лије че мојом методом. Плаћа се тек по што се човјек излечи. Лијечење преко писма.

Пр. Ш. Алберт.

(Pr. Ch. Albert).

29. Avenue de Wagram 29. Paris.

Разне болести

дијече се радикално мојом методом, основаном на најновијим научним испитивањима, па и у најочајнијим случајевима, и то, без да се ремети занимање. Дијечим исто тако и несрећне пошведице грјехова у младости, неврозе и импотенцију (мушку немоћ). Гарантујем за дискрецију.

Молим да ми се пошле гатач опше болести.

Др. БЕЛА,

Париз 6: Place de la Nation 6.

ВУЧЕ СЕ 5. ЈАНУАРА ПО НОЗ.

ТРИЈЕШЊАНСКА ИЗЛОЖБЕНА ЛОТЕРИЈА

1. главни добитак у готово флорина 50.000

2. главни добитак у готово флор. 20.000

3. главни добитак у готово ф. 10.000

Д а љ е

1. по ф. 10.000. — 4 по ф. 5000. — 5 по ф. 3000. — 15 по ф. 1000. — 30 по ф. 500. — 50 по ф. 300. — 50 по ф. 200. — 100 по ф. 100. — 200 по ф. 50. — 542 по по ф. 25, скупа

1000 добитака у 213.560 флорина

Осим тога још многи други узгодни добитци у предметима које су поклоњили изложитељи.

Цијена билета 50 новчића.

Наручиће с прилогом од 15 новч. за понтарину ваља управљати на Lotterie-Abtheilung der Triester Ausstellung (6-10) Piazza Grande № 2, in Triest.

Чујте и чудите се!

Да ли побробоје српсјезам новим парубама задвољам, одлучно сам се од једне прошле велике творнице британја-сребра на складилу запостаду робу од „ново угавршеног британја-сребра“ кушати, те продајем исту уз сваку цијену, или боље казати дајем исту „скоро бодана“.

Уз врло слани износ, или такођер уз ривалзу од ФФР. 8 и 30 новч. може добити свако сљедећа 32 предмета уз четврти дан реалне врједности.

- 6 ених стојних кожева са илгешком сјечаницом
- 6 ених јилница,
- 6 масивних жлица,
- 12 исто таквих жлица за казу,
- 6 десертних ножева или за дјецу
- 6 ених вилица
- 6 ених рашла
- 1 тешка, ена велика жлица за казу,
- 1 тешка жлица за млијско,
- 1 таблет 30 цм.,
- 2 велики кућњаска ножа и вилице

Свих 32 комада су прије 30 ФФР, а данас се добоју уз истапату цијену од Ф. 8 и 30 н.

На свих 32 предмета налази се белег творнице: „Echt verbessertes Britannia“, те су за лјажније ковине, која једата и послјије десетогодишње употребе није за разлучити од правог сребра, за које сљедећа јамченица тврди:

Јамченица. Обезујем се овим, да за сваку, код мене купиену гарантуру потпуно износ враћам, ако би иста роба у тецају од 25 година покрела.

Ради силног пролаза горњих гарантура нека се пожуре свако с наруџбом, и нека се назог припомаде на:

WIEN

L. NELKEN'S

Britannia-Silber-Fabriks-Hauptdepot
L. Maria Theresienstrasse № 32.

NB. Ако не би била гарантура по воли, враћа се новац драгољудно.
Прашак за чишћење британја-сребра у великим шкатулама по 15 новчића.

(3-12)

ПОШТАРСКИ

ЗИМЊИ РАСПОРЕД

поласка и доласка пошта.

ЛИСТНА ПОШТА полази са Цетиња за Котор у недјељу; предавање до 10 и по ура у јутро; у уторник: предавање до 10 и по ура у јутро; у четвртак: предавање до 10 и по ура у јутро; у суботу: предавање до 10 и по ура у јутро.

Долзи из Котора, у уторник: раздавање у 2 уре по по дне; у сриједу: раздавање у 2 уре по по дне; у четвртак: раздавање у 2 уре по по дне; у петак: раздавање у 6 ура по по дне, ако пароброд стигне на вријеме у Котор.

ДЕЛИЖАНЦА полази са Цетиња за Котор у четвртак, предавање у сриједу до 4 уре по подне.

Долзи из Котора у петак, раздавање у суботу у 8 ура пред по дне.

ЛИСТНА ПОШТА полази са Цетиња за Ријеку, Бар, Данилоград, Никшић, Подгорицу и Улцињ у поведјеник, сриједу у суботу, предавање до 11 ура у јутро.

Долзи из Ријеке, из Бара, из Данилограда, из Никшића, из Подгорице и из Улциња у уторник, четвртак и недјељу, раздавање у 10 ура у јутро, ако пошта стигне на вријеме.

ДЕЛИЖАНЦА полази за Ријеку, Бар, Данилоград, Никшић, Подгорицу и Улцињ у суботу, предавање у суботу до 4 уре по по дне.

Долзи у уторник, раздавање у 10 ура пред по дне.

Канцеларија је свака дан отворена од 9 ура до 11 у јутро и од 2 до 4 по по дне.

Цетиње, 1. марта 1882.

Управниодство

Канцеларија поште.

ТЕЧАЈ БЕЧКЕ БОРЈЕ.

Од 27. Новембра 1882.

Државни пут у сребру	1650
„ „ „ банкнота	7725
Златна рента	9200
Долар од 1880	9110
Ванџине акције	832
Кредит	29250
Лондон	11320
Ц. кр. црпан	206
Наполеон	943
Државна марца	5700

Народна привреда.

ТРИЈЕШЊЕ, 21. Новембра. — Раана роба на нашем тржишту имаће је ове недеље сљедеће цијене:

Велик примјерски у утар по 100 кил.	82	103
Кава порторикска	50	56
С. Доминго	36	62
Рино врема врети	34	36
Цукар аустријски	31	33
тузени	42	70
Цвијеће граве бухаче	28	36
Ташјан	5	6
Наранче скривница	9	—
Карубе пуљетске за 100 кил.	6 50	6 75
левантинске	—	18
далматинске	—	14
Смокове Каламата	13	14
Индонезијске	3	7 50
Лимун скривница	70	76
Бидеми или мандуле пуљ.	75	—
далматинске	21	31
Лешница	26	26
П'љаве	10 50	11
шеница руска	10 50	11
угарска	—	—
гаљачка	—	—
Кукурруз (румента) руски	10	10 25
угарски	7	—
Раж	—	—
Јечам	—	—
Зоб угарски	7	8
арбански	—	—
Пасуљ (ошол) према врети робе	10	11 50
Воб	—	—
Лећа	15 75	21 50
Ориж талијански	12 50	12 75
ниглешки (китајски)	100	110
Буза бољанска	118	125
морејана	120	—
арбанска	—	—
встарска	48	90
Штвице ковшине јеловице	42	70
штајерске	10 80	11 40
Гред	8	12
букице	41	42
Уље итал. више врети	48	62
„ најбоље	—	—
„ средње врете	41	42
далматинско	41	—
истарско	—	—
Кашено уље у бариту	11 75	12
у кашетама	145	175
Коже строје	47	55
сухе волоје	80	108
далм. вст. в боо.	80	110
јагњете за 100 ком.	70	100
далматинске	—	—
коже за 1 кил.	—	—
вунене слани	—	—
сухе	—	—
вече за 100 комата, у сребру	34	42
Бакалар за 100 кил.	37	46
Сарделе 1 барво	18	26
Витрол модри за 100 пил.	25	27
зелени	70	100
Масло	46	48
Лој далматински	82	—
Сало	—	—
Маст (сало растопљено)	81	—
Сливина	—	—
Ракша етолитар (100 литара)	22	24
Галвија истарска за 100 кил.	9	—
Руј	8 10	—
„ встарски	—	—
„ далматински	—	—
Литије од доворике	—	—
Ванске стротине (Gironda)	—	—
силан	—	—
Мед	—	—
Лувбер (абучино од доворике)	—	—
Пахал барво од 100 килотр	—	—
Цуне (штраце) за 100 кил	—	—
Катраљ далматинска	—	—
Сувиор у праху	—	—

Државна штампарија